

Křtinský zpravodaj

Červenec 2026/2

Vážení sousedé,

nejprve bych vám chtěl popřát hezké prožití prázdnin a dovolených, ale rozhodně ne v teplotách, které nás sužovaly v červnu. Během posledního červnového víkendu bylo na několika místech ve Křtinách naměřeno 40°C. Naše koupaliště bylo v těch dnech na hranici kapacity. Pro obec to sice znamenalo rekordní tržby, ale přece jen by takové vedro a takové sucho být nemuselo.

Od posledního Zpravodaje se uskutečnilo několik společenských a kulturních akcí, ať už to byla Hasičská pouť, týdenní pobyt STP v Českém Švýcarsku nebo třídní obecní zájezd do Jizerských hor. Ubytování jsme měli v Novém Boru. Grandhotel na nás dýchnul velmi příjemnou prvorepublikovou atmosférou. S ubytováním a snídaní byla velká spokojenost. O těchto a dalších akcích obce, spolků či školy se dočtete na jiném místě Zpravodaje.

A nyní k tomu, co nás čeká. V září začne s největší pravděpodobností stavba kanalizace a ČOV. Výběrové řízení proběhlo, jeho vítězem je sdružení firem Imos Brno a Dopravní stavby Brno za cenu 222 479 846 Kč. Naštěstí jsme dostali velmi vysokou dotaci, díky tomu, že jsme v Moravském krasu. Náš podíl by měl být kolem 30 milionů korun.

Škola si zaslouží samostatný článek. Kvůli nosnosti střechy jsme si nechali udělat stavebně-technický průzkum stavu budovy. Výsledný odborný posudek na stavební práce a kvalitu stavby nás velmi nemile překvapil. Ukázalo se, že stavební práce byly před čtvrtstoletím provedeny velmi ledabyle a nekvalitně. Některé problémy musíme začít řešit ihned, protože provoz školy je velmi nehospodárný. Nejprve proběhne výměna oken a bude provedeno zateplení fasády z operačního programu Životního prostředí na snížení energetické náročnosti budov. Způsobilé výdaje jsou 37 552 817 Kč. Příspěvek Evropské unie 11 265 845 Kč. V budoucnu lze však očekávat další nákladné investice do oprav školní budovy.

Byli jsme úspěšní také v získávání dotací od JMK. Díky tomu začínáme v těchto dnech s generální opravou technického zázemí za úřadem. Naši snahou je rozšíření jeho kapacity a zkulturnění vzhledu.

Ve Spolkovém domě je před dokončením nové ozvučení, osvětlení, obložení jeviště, ovládání opony a v neposlední řadě zlepšení akustiky sálu.

Máme objednáno nové mobilní podium, které nahradí dosluhující staré dřevěné.

Dále proběhne restaurování sochy Panny Marie pod hřbitovem, včetně doplnění kopií původních andělů, kteří byli ukradeni na počátku tisíciletí.

Něco k silničnímu průtahu obcí: budeme konečně podepisovat trojstrannou smlouvu s SÚS Blansko a Svazkem vodovodů a kanalizací na podílu úhrady nákladů, které se stavbou souvisí. Je to malý, ale důležitý krůček na mnohaleté cestě k definitivnímu řešení klíčové komunikace v obci. SÚS Blansko bude vypisovat výběrové řízení na dodavatele této stavby. Snad je už vidět světlo na konci tunelu.

Čeká nás toho ještě opravdu hodně. Na podzim proběhnou volby do obecních zastupitelstev. U nás je jisté, že dojde k poměrně velké obměně zastupitelského sboru. Tak vám přeji šťastnou ruku při výběru nových zastupitelů. Nenechte si naslibovat, co všechno pro vás někdo udělá. Napsat se dá cokoliv, papír snese všechno, ale od slibu nebo záměru vede často velmi dlouhá a trnitá administrativní cesta k finálnímu řešení. Volte dobré hospodáře, odvážné a poctivé.

Přeji vše dobré.

Váš starosta

Stav naší oválné školy

Od loňského září se intenzivně věnujeme stavu budovy Základní školy a Mateřské školy Křtiny. Původním důvodem byly přípravy na její celkové energetické zlepšení, zejména zateplení, výměnu oken a související úpravy. Součástí příprav bylo i prověření možnosti opravy střechy a případné realizace takzvané zelené střechy.

Při obhlídkách školy nás však projektanti a odborné firmy upozornili na možný problematický stav některých konstrukcí. Proto jsme nejprve nechali zpracovat stavebně-technické a statické posouzení budovy.

Závěry, které jsme nedávno obdrželi, nás velmi znepokojily. Se zprávou již byli seznámeni zastupitelé městysu a považujeme za správné informovat také veřejnost.

Níže proto zveřejňujeme vybrané nejzávažnější pasáže ze zprávy. Uvádíme je doslovně, aby bylo zřejmé, že nejde o naše hodnocení, ale o závěry odborného posouzení.

„Původním účelem statického posouzení byl přepočít střešních vazníků školy a tělocvičny pro možnost osazení vegetačního souvrství. Při prohlídce objektu bylo zjištěno, že stavba v mnoha ohledech neodpovídá předložené projektové dokumentaci ke stavebnímu povolení, vykazuje značné poruchy a znaky nekvalitního provedení stavebních prací...“

„Během obhlídky byly zjištěny zásadní odchylky v realizaci stavby vůči doložené projektové dokumentaci ke stavebnímu povolení. Dokumentace pro provádění stavby nebyla investorem doložena, údajně nebyla ani žádná vyhotovena.“

Jedna z nejzávažnějších částí zprávy se týká střešních vazníků. Zpráva uvádí:

„Změna řešení vazníkové střechy nebyla doložena statickým výpočtem v rámci prováděcí ani výrobní dokumentace.“

Rozdíl mezi původním návrhem a skutečným provedením je ve zprávě popsán následovně:

„Dokumentace obsahuje výpis vazníků „Práce tesařské“, kde je definovaný tvar vazníků (...) Pro střechu nad tělocvičnou jsou předepsány trámký 80/200 a 80/140 mm při osově vzdálenosti 3,35 m. Vazníky nad půdorysem školy jsou předepsány v dimenzi 80/160, 80/120 a 80/100 mm při vzdálenosti v rozmezí 2,4 až 3,6 m.“

Skutečný stav je pak popsán takto:

„Vazníky nad střechou tělocvičny jsou provedeny z trámků 60/100 a 60/80 mm při osově vzdálenosti 1,20 m. Vazníky nad půdorysem školy jsou realizovány v dimenzi 50/120, 50/100 a 50/80 mm při vzdálenosti cca 0,90 m.“

Výsledkem statického posouzení je mimo jiné závěr:

„Výsledkem statického výpočtu je zjištění, že stávající vazníky eliptické části stavby NEVYHOVUJÍ na stávající zatížení především z důvodu převažujícího sání větru a absence ztužení dolního pásu vazníku.“

U tělocvičny je závěr ještě podrobnější:

„Výsledkem statického výpočtu vazníků nad tělocvičnou je zjištění, že stávající vazníky NEVYHOVUJÍ na stávající zatížení jak z hlediska nedostatečné únosnosti horního pásu vazníku (...) tak z hlediska nedostatečné únosnosti a ztužení dolního pásu (...) i některých delších diagonál. Průhyb vazníků zde nevyhovuje na normové požadavky.“

Nesoulad mezi projektem a skutečným provedením se podle zprávy netýká pouze střechy. U zdicích konstrukcí je uvedeno:

„Původní projekt: Obvodové zdivo mělo být provedeno z plynosilikátových tvárnic pevnostní třídy P4, šířky 380 mm, vnitřní nosné zdivo z těžé tvárnic šířky 290 mm.“

Skutečné provedení zpráva popisuje takto:

„Skutečnost: Stěny jsou provedeny z keramických tvarovek na zdící maltu (...) Zdivo je kryto velkou vrstvou omítky – v průměru 30–40 mm, lokálně z vnitřního líce dokonce 120 mm!“

Statik k tomu dále uvádí:

„S ohledem na velké tloušťky omítek nelze použití tvárnic menší šířky vyloučit! Skutečné šířky zdiva doporučuji prověřit a prověřit jejich únosnost a stabilitu – především s přihlédnutím k výskytu málo zatížených ohýbaných pilířů pod střechou.“

Zpráva se věnuje také stavu samotné střešní krytiny:

„Střešní krytina v podobě falcovaného plechu má ve své ploše velké množství drobných vad a poruch. V místech falců je krytina nastřižená díky změně spádu střešní roviny (provedeno při výstavbě), v ploše je místy napadena korozí, napojení plechů na přilehlé konstrukce (nevhodně tmeleno, tmel uvolněný nebo chybějící), uvolněné kotvení jednotlivých plechů, nevhodně provedené detaily konstrukce...“

Jako dílčí problém zpráva zmiňuje také některé zásahy do nosných konstrukcí:

„Trhliny v místě drážek pro rozvody a potrubí. Tyto trhliny byly zjištěny v místě vedení drážek kabelových vedení. Jedná se o důsledek nešetrného provedení drážek elektrikáři. Tyto trhliny nemají sami o sobě statický význam, nicméně poukazují na polohy oslabení svislé nosné konstrukce...“

Zpráva upozorňuje rovněž na obtížnost posouzení základových konstrukcí bez dalších znalostí skutečného provedení:

„Plošné statické posouzení základů je proveditelné jen velmi obtížně bez bližší znalosti způsobu založení (...) a přesné geometrie a vyztužení základových pasů. Šířky i hloubky základů jsou proměnlivé a neodpovídají původním výkresům.“

V dalších měsících budeme hledat nejvhodnější postup opravy a možnosti financování. Do jednání zapojíme odborné firmy, projektanty i dotační poradce. Současné odhady ukazují, že potřebné opravy a související práce se mohou pohybovat přibližně mezi 60 až 80 miliony Kč.

Petr Palíšek Zapletal, místostarosta

Hřbitov ve Křtinách

Správa pohřebiště dlouhodobě usiluje o to, aby byl křtinský hřbitov důstojným, přehledným a bezpečným místem posledního odpočinku. Proto bychom rádi připomněli několik důležitých pravidel a postupů, které nám pomáhají tento standard společně udržovat.

Pohřeb do země

Pokud řešíte uložení ostatků do země na křtinském pohřebišti, je nejprve potřeba navštívit úřad městysu a vyžádat si souhlas s pohřbením. Následně můžete vše potřebné vyřídit u vámi zvolené pohřební služby.

Souhlas vyřizuje nájemce hrobového místa uvedený v nájemní smlouvě. Pokud je nájemce zároveň zemřelou osobou, přecházejí práva na osobu určenou ve smlouvě, případně na nejbližší příbuzné.

Před pohřbem je rovněž nutné prodloužit nájemní smlouvu tak, aby pokrývala celou tlecí dobu, která na pohřebišti ve Křtinách činí 11 let. **Tento postup pomáhá zajistit přehlednou evidenci a dlouhodobou péči o hrobová místa.**

Uložení urny

Při ukládání urny do hrobu nebo do schránky v kolumbáriu je rovněž nezbytné získat souhlas správce pohřebiště. Žádost podává nájemce hrobového místa a její součástí musí být doklad o zpopelnění.

Bez vydaného souhlasu není možné urnu na pohřebišti uložit. **Toto pravidlo slouží k zachování přehledné evidence a důstojného uspořádání pohřebiště.**

Nakládání s ostatky

Jakákoli manipulace s lidskými ostatky, včetně uren, podléhá souhlasu správce pohřebiště. **Jedná se například o jejich vyjmutí nebo přemístění.**

V takovém případě je třeba vyplnit příslušnou žádost a doručit ji na úřad městysu. Povinnost získat souhlas vyplývá přímo ze zákona a pomáhá zajistit pietu i přehlednost evidence.

Opravy a úpravy hrobových míst

Plánujete opravu náhrobku, výměnu desky, úpravu obrub nebo jiné stavební zásahy? Před zahájením prací je nutné požádat správce pohřebiště o souhlas.

Městys Křtiny odpovídá za provoz a bezpečnost pohřebiště a musí zajistit dodržování zákonných podmínek. Hrobová místa jsou pronajímána, nikoliv prodávána, a proto **není možné provádět stavební úpravy bez předchozího souhlasu správce.** Díky tomu lze předejít poškození okolních hrobů i narušení celkového vzhledu hřbitova.

Nájemní smlouvy

Uplynula doba nájmu? Potřebujete převést smlouvu na potomka nebo nahlásit změnu adresy?

Obrátte se na úřad městysu, kde vám rádi pomůžeme s prodloužením smlouvy i s aktualizací údajů. **Aktuální evidence a platné smlouvy jsou důležité pro řádnou správu pohřebiště i pro zajištění péče o jednotlivá hrobová místa.**

Probíhající údržbové práce

V současné době probíhají na hřbitově ve Křtinách údržbové práce, **jejichž cílem je zlepšit celkový stav areálu.** Žádáme proto všechny nájemce o spolupráci a ohleduplnost.

Prosíme o odstranění nádob, náradí a dalších předmětů z okolí hrobových míst. **Tyto předměty mohou překážet při údržbě a zároveň představovat riziko úrazu pro pracovníky.**

Současné připomínáme, že ukládání nádob, náradí, částí hrobového zařízení a dalších věcí na zelené pásy a plochy kolem hrobů je v rozporu s Hřbitovním řádem.

Děkujeme všem návštěvníkům a nájemcům za spolupráci. **I díky ní může křtinský hřbitov zůstat důstojným a upraveným místem.**

Co se připravuje

Přehlednější orientace díky číslování

V současné době postupně označujeme jednotlivá hrobová místa štítky s čísly. Tento krok výrazně usnadní orientaci v areálu a pomůže k přesné identifikaci konkrétních hrobů – jak pro návštěvníky, tak pro správu hřbitova i další služby.

Plánované úpravy cest a boj s plevelem

V další fázi se zaměříme na obnovu a údržbu přístupových tras. Naším cílem je zajistit pohodlnější a bezpečnější pohyb po hřbitově.

Mezi hlavní chystané úpravy patří:

- Vysypání cest: Obnova povrchu vybraných chodníků pro stabilnější chůzi
- Částečné vydláždění: Položení pevné dlažby na hlavních trasách
- Zamezení růstu plevelů: Nové povrchy pomohou dlouhodobě udržet hřbitov upravený a sníží náročnost údržby

Vzhledem k prostorovým a technickým limitům areálu bohužel nebude možné tyto stavební úpravy provést na úplně všech plochách. I přesto pevně věříme, že tato modernizace výraznělepší celkový vzhled hřbitova a zvýší komfort pro všechny jeho návštěvníky.

Děkujeme vám za pochopení a trpělivost během provádění plánovaných prací.

Potřebujete poradit?

Veškeré formuláře jsou k dispozici na webových stránkách městysu v sekci „hřbitov Křtiny“ na www.krtiny.cz/hrbitov-krtiny/ nebo přímo na úřadě.

V případě dotazů nás kontaktujte:

Úřad městysu Křtiny, tel. 602 640 690, e-mail: podatelna@krtiny.cz

Rádi vám pomůžeme s řešením jakékoli záležitosti týkající se pohřebiště a hrobových míst.

Martina Poláková, referentka
a Petr Palíšek Zapletal, místostarosta

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Červenec

Vítězslav Hošek, Vlastimil Jebáček, Ivana Jelínková,
Stanislav Klíma, Jiřina Kučerová, Eva Nekulová,
Hana Očenášková, Oldřich Pavloň, Zdeněk Pisk,
Milan Sánka

Srpen

Jiřina Hloušková, Jan Hubený, Dáša Krejčířová,
Pavel Novotný (Santini), Stanislav Pařil, Marie Pospíšilíková,
Miroslav Přikryl, Ladislav Szabó, Bohumila Šilhánková,
Jindra Tarnovská, Vladimír Vávra

Září

Ludmila Boháčková, Věra Drápelová, František Gric,
Jiří Kábela, Karel Kocman, Vlasta Kovářová, Antonín Kunc,
Antonín Loukota, Emilie Ludvíková, Danuše Ondráčková,
Antonín Pokorný, Hana Vašíčková, Milena Vyhnařová

Říjen

Marie Hrubá, Ludmila Meluzínová, Karel Musil,
Emil Pásek, Pavla Pořízková.

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pár slov šéfredaktora

Vážení čtenáři, před podzimními volbami do zastupitelstev obcí už žádné další číslo Křtinského zpravodaje nevyjde. Je proto nejvyšší čas, abych k vám pronesl touto cestou pár slov z dvojčediné pozice zastupitele obce a šéfredaktora Křtinského zpravodaje.

V letošních podzimních volbách již nenastoupím do volebního klání a uvolním tak místo mladším. Po dvaceti letech v zastupitelstvu obce jsem dospěl k rozhodnutí, že nastal čas pro změnu. Ve všech předchozích volbách mi do zastupitelstva dopomohly vaše preferenční hlasy. Velmi si toho vážím a zpětně děkuji za důvěru, kterou mi po celou dobu projevujete.

Někteří z vás vyjadřovali dokonce i přání, abych se ujal funkce starosty a byli pak zklamáni, že jsem tuto funkci vždy odmítl. Jsem však přesvědčen, že to bylo moudré rozhodnutí, ve prospěch nás všech. Každý má dělat to, co umí a já vím, že starostu bych dělat neuměl. Během čtyř posledních volebních období jsem proto ve funkci starosty vždy podpořil Františka Novotného. Bylo mi ctí spolupracovat nejen s ním, ale také s někdejší místostarostou Emilem Páskem a ostatními zastupiteli.

Snažil jsem se být obci a občanům prospěšný tím, co aspoň trochu umím. Proto jsem před šestnácti lety obnovil Křtinský zpravodaj, který obec – jako jedna z mála – kdysi vydávala, ale v roce 1990 vydávání přerušila. V době, kdy okolní obce své zpravodaje teprve zřizovaly, převládl u nás názor, že se jedná o zbytečný pozůstatek minulého režimu. Dnes vychází již šestnáctý ročník obnoveného zpravodaje a věřím, že svou kulturně-vzdělávací roli stále plní, navzdory faktu, že v běžném provozu nemá šanci konkurovat mnohem pružnějším moderním komunikačním prostředkům.

Píšu o tom proto, že spolu s funkcí zastupitele zanikne automaticky také moje funkce šéfredaktora Křtinského zpravodaje. Myslím, že je to dobře. Po šestnácti letech je čas na změnu také v této oblasti. Moderní komunikační technologie se vyvíjejí závratným tempem a já vnímám, že je třeba na to reagovat. Je proto na čase, aby se řízení zpravodaje ujal nový šéfredaktor, formovaný moderní dobou, který vdechne zpravodaji novou energii a novou tvář a kterého bude bavit redigovat umělou inteligenci.

Podzimní číslo zpravodaje by mělo vyjít až po volbách. Pokud nové zastupitelstvo bude souhlasit, jsem připraven ještě toto poslední číslo sestavit. Tím dokončím šestnáctý ročník zpravodaje a předám jeho správu novému šéfredaktoru z řad nových zastupitelů nebo někomu, koho si noví zastupitelé najdou. Lidi, kteří mají s touto funkcí zkušenost, ve Křtinách máme.

Děkuji tedy ještě jednou za přízeň, kterou jste mi po celou dobu projevovali v zastupitelstvu i ve zpravodaji a věřím, že v podzimních volbách si všichni vybereme dobře. Věřím, že z voleb vzejde nové kvalitní zastupitelstvo, které s novou energií naváže na naši práci a zároveň dokáže vidět potřeby obce novými, mladšíma očima.

Na závěr si dovoluji vyzvat mladší generaci Křtiňáček a Křtiňáků: kandidujte do zastupitelstva. Je to vaše obec a nikdo jiný ji nedokáže spravovat podle vašich představ.

Petr Švenda, zastupitel a šéfredaktor

Krásný den milí spoluobčané,

milí rodiče, pedagogové a děti,

přeji vám krásné prožití letních dnů a věřím, že pár řádků ze života školy bude pro vás potěchou na těle i duši.

Jaro v naší škole probudilo aktivitu snad ve všech oblastech školní i mimoškolní činnosti. Na prvním místě musíme zmínit start nových webových stránek, jejichž funkčnost a uživatelskou vstřícnost můžete sami posoudit od 1. dubna na adrese www.zskrtiny.cz.

Naši žáci byli úspěšní v několika nejruznějších soutěžích pořádaných sdružením Cirsium i jinými organizacemi. Byla to například tradiční pěvecká soutěž **Jedovnická kuňka**, v níž jsme i přes velkou konkurenci získali dva diplomy, a to v kategorii komorního zpěvu, kde 3. místo vybojovali Vendula Korčáková a Daniel Zbořil ze 2. třídy a 1. místo Martina Poláková, Justýna Brychtová a Vilma Toufarová z 9. třídy. Dále se žáci třídy 6. A aktivně zapojili do 17. ročníku prestižní celostátní soutěže **Souboj čtenářů**. Tento projekt, do kterého se každoročně hlásí přibližně sto škol z celé České republiky, je zaměřen na rozvoj čtenářství a schopnost týmové spolupráce dětí. Žáci 1. stupně nás důstojně reprezentovali v plaveckých závodech **Sloupský vodník** a ve Sloupě se konal také **florbalový turnaj**, v němž náš tým složený z žáků 4. a 5. třídy získal krásné 3. místo. Ještě většího úspěchu dosáhli naši **florbalisti v turnaji starších chlapců**, když získali zlato bez ztráty bodu. O vzornou reprezentaci se postarali osmáci a deváťáci Jakub Doležel, Michal Malík, Patrik Vojtěchovský, Šimon Pánek, Matěj Pilar, Matyáš Sedlák, Filip Doležel, Leon Hladký, Jan Knihař a Jakub Barták.

Naše škola ovšem žije nejen soutěžemi, a tak bychom zde rádi zmínili již 10. ročník **Žákovské ekokonference**, kterou pořádá naše škola v rámci regionálního sdružení škol Cirsium. Žáci prezentovali své projekty a činnost školy v oblasti environmentální výchovy. Naši školu zastupovaly prezentace žáka 3. třídy Mikiho Vrány o mikroskopech a žákyň 7. třídy Moniky Matušincové, Kristýny Hrdličkové, Vanesy Pořízkové a Báry Dostalové, které nám představily diorámata cizokrajných systémů.

V pátek 26. června jsme si rozdali vysvědčení a zakončili tak první školní rok pod vedením nové paní ředitelky. Teď nás čekají zasloužené prázdniny a odpočinek, abychom nabrali síly do další práce.

Olga Teremová, ředitelka školy

Letošní absolventský večer školy očima redakčního archivu. Absolventi 9.A a 9.B vstoupili ve společenském sále Bukovinky do světa dospělých. Tedy, skoro dospělých.

Křtinský šachový turnaj

21. ročník připomněl i osobnost Vítězslava Crhonga

Na Bílou sobotu 4. dubna 2026 se ve Spolkovém domě uskutečnil již 21. ročník Křtinského šachového turnaje. Letošního turnaje se zúčastnilo 32 šachistů z různých koutů regionu a vítězem se stal Martin Handl ze Šachového klubu Letovice.

Ještě před zahájením samotného turnaje jsme si připomněli smutné výročí. Uplynul rok od náhlého úmrtí Víti Crhonga, jedné z nejvýraznějších osobností křtinského šachu.

Víťa Crhonek přišel do Křtin v osmdesátých letech a po Danu Moltašovi převzal vedení místního šachového kroužku. Během let vychoval mnoho generací mladých šachistů a významně se zasloužil o rozvoj šachu v obci. Mnozí si jej pamatují také jako člověka, který měl rád šach nejen jako sport, ale i jako společenské setkávání – často hrával v hospodě a ke hře neváhal přizvat i kolemjdoucí.

Právě Víťa Crhonek také přišel s myšlenkou pořádat ve Křtinách pravidelný šachový turnaj. Celých dvacet let jej obětavě organizoval a staral se o jeho průběh i atmosféru. Osud tomu chtěl, že zemřel jen měsíc po jubilejním dvacátém ročníku turnaje, který byl s jeho jménem neodmyslitelně spojen.

Do křtinského šachu přinesl především důraz na gentlemanství a šachovou etiketu – poctivé dodržování pravidel, respekt k soupeři a samozřejmé podání ruky či pogratulování po partii. Právě pro tohoto ducha fair play a zároveň pro jeho milou a veselou povahu si jej vážili šachisté po celém okrese.

Vzpomínali jsme také na legendární křtinské družstvo osmdesátých let, ve kterém Víťa Crhonek hrával společně s Michalem a Davidem Radovými, Danem Moltašem, Františkem Plevou, Josefem Grégrem a později i s Lukášem Sekaninou. Družstvo několikrát vyhrálo okresní soutěž, avšak do vyšší soutěže tehdy postoupit nemohlo – ve vyšších soutěžích bylo potřeba většího počtu hráčů, které malé Křtiny jen obtížně dávaly dohromady.

Letošní turnaj tak nebyl jen sportovním kláním, ale i milou vzpomínkou na člověka, který zanechal v křtinském šachu výraznou stopu.

Marek Rada

*Vzpomínka na zakladatele a dlouholetého manažera
křtinského Velikonočního šachového turnaje
Vítězslava Crhonka.*

Sokolské okénko

Skončilo první pololetí letošního roku a je tedy na místě malé ohlédnutí.

Všestrannost

V oddíle všestrannosti máme již 3 družstva o celkovém počtu cca 50 dětí. Od září plánujeme rozšíření na pět týmů, což zahrne všechny věkové kategorie - od nejmenších dětí ve věku 3-6 let - cvičení rodičů s dětmi, až po dorosteneckou kategorii.

Termíny tréninků od září 2026 :

Úterý	15.15 - 16.00 ... 1.-3. třída
	16.00 - 17.00 ... 4.-5. třída
	17.00 - 18.30 ... 6.-9. třída
Středa	16.00 - 17.00 ... cvičení rodičů s dětmi
Pátek	18.30 - 20.00 ... fotbal dorost od 16 let (listopad-březen)

Turistické výlety

Během jara jsme uspořádali Křtinský nočníček a třídní pobyt v Súľovských skalách. Za ten nápad a za plán celého programu děkuji moc Přemkovi Horkovi.

V září nás čeká na opětovný **start Sokolské sezony**, jednodenní výlet na **Pulčínské skály** a v říjnu pak tradiční **Křtinská padesátka**.

Fotbalový oddíl

Díky všem hráčům a fanouškům za nasazení při zvládání této mimořádně složité sezony, Štefanovi za starost o veškerý administrativní chod týmu a komunikaci s Brněnským svazem a už se těšíme na nový omlazený tým, který vyběhne na hřiště na začátku září.

Děkujeme všem za přízeň, kterou nám věnujete a těším se na setkání při všech sokolských akcích opět od září.

Radek Brzobohatý

Pár momentek z cvičení všestrannosti.

Pozn. red.: Takhle vypadal Sokol ještě v šedesátých letech. Pak začalo být všestranné cvičení vytlačováno fotbalem, volejbalem nebo hokejem. Zkrátka hrami. Ty mají v Sokole také svoje místo, ale všestranné cvičení začalo chybět. Je proto chvályhodné, že se do sokolského portfolia vrátilo.

Vyšlo nám to

Ke každoroční Křtinské padesátce, k dubnovému nočníčku, jakož i k jednodennímu putování po Jižní Moravě, přidali křtinští Sokolové na zkoušku vícedenní pěší turistiku s přespáním. A vyšlo to.

Prodloužený májový víkend, 3 dny sluníčka, moderně vybavený kemp Manínska tiesňava, početná výprava rodičů s dětmi ze Křtin a tři túry po Strážovských horách. První den pěší turistiky po Súl'ovských skalách nebyl procházkou. Byl to – především pro děti – sportovní výkon, pro všechny spojený s výhledy do krajiny, které se z mobilů nemažou a v hlavě zůstávají. Dál ať již vyprávějí obrázky.

Přemysl Horek

*Často i po čtyřech od Súl'ova-Vápenice
na hřebeny Súl'ovských skal.*

*Jak tomu v životě bývá: ti co se dostanou
nahoru rádi zdraví ty co jsou dole.*

Pozn. red.: Je dobře, že se Sokolové osmělili k vícedenní výpravě. Navázali tak na své aktivity z šedesátých až osmdesátých let minulého století, kdy byly běžné i celotýdenní výpravy do Tater a jinam. Mezitím se změnila doba a turistické preference se mnohem více individualizovaly. Kdo chce někam jet, sedne do auta a jede. Jenže ono tomu pak přece jen něco chybí. A zdá se, že Sokolové už vědí co: dobrá parta. S ní je výlet mnohem lepší.

Kdo se protáhl myší (obránnou) dírou na horní nádvoří zříceniny hradu Súl'ov je tělesně zdatný a především postavy štíhlé.

Všichni byli předem varováni před sestupem s hřebenu Súl'ovských skal po žluté (mají zde být medvědi a svah prudký bez řetězů). Právě proto většina neuposlechla.

Druhý den skvělé rozhodnutí, jak si zkrátit cestu od Slněčných skal k termální koupeli v Rajčských Teplicích: musíš se přebrodit.

Bojové rozdělení – napětí před výstupem na vrchol.

Manínska tiesňava - soutěska podobná „tiesňavě“ v Suchém žlebu Moravského krasu - je jen o poznání mohutnější a mnohem vyšší.

Zastavení v Čičmanech. Chaloupka jako z pohádky. Ale pozor Jeníku a Mařenko, chaloupka není z perníku!

*Gotická brána Súľovských skal,
inspirace pro stavitele katedrál,
pro nás uznání krás přírody.*

*Včas jsme dorazili a vykoupli
se v termálních lázních
hotelu Aphrodité
v Rájeckých Teplicích.*

Není co dodat – přehled spokojených.

A-tým Sokola Křtiny

Po minulém roce jsme se posunuli ze 4. ligy do 3. a rozdíl byl znát. Podzimní část se nám poměrně vydařila. Díky dobré účasti hráčů se dařilo pravidelně sestavovat konkurenceschopný tým a v řadě zápasů jsme dokázali potrápit i silnější soupeře.

Jarní část sezóny byla naopak poznamenána zraněními a horší docházkou hráčů. Ne vždy se podařilo dát dohromady dobrou sestavu, což se projevilo na výsledcích. Přesto jsme v několika utkáních ukázali, že dokážeme držet krok i s týmy z horních pater tabulky. Některé zápasy jsme ztratili až těsně v závěru a několikrát jsme se silnými soupeři prohráli pouze o jedinou branku.

Byly však i zápasy, kdy jsme nastoupili v oslabené sestavě, a to 3. liga neodpouští. Předposledním utkáním jsme si spravili chuť doma vítězstvím nad Los Arbitros a nakonec nás čekala třešnička na dortu – derby s našimi odvěkými rivaly a kamarády z TJ Sokol Březina.

V derby jsme měli místy více ze hry, ale Březina byla v koncovce efektivnější a odnesla si vítězství.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem hráčům a fanouškům za podporu během celé sezóny.

V průběhu sezóny přibýly do týmu mladé nadějně tváře, o nichž věříme, že přidají elán a posunou tým dál.

Příští rok se s vámi uvidíme ve 4. lize, kde nás čekají vyrovnanější zápasy. Věříme, že budou zajímavé pro hráče i diváky.

Štefan Pind'ák

Hasičská pout' Křtiny 2026

V neděli 26. dubna se sešli hasiči z Jihomoravského kraje a kraje Pardubického a jejich příznivci na tradiční hasičské pouti, aby v křtinském barokním chrámu Jména Panny Marie společně oslavili svátek svého patrona, svatého Floriána.

Již 23. pout' začala tradičním slavnostním průvodem od koupaliště ke kostelu za vedení mažoretek z Letovic a Královské dechové hudby, následované 312 hasiči v historických a vycházkových stejnokrojích ze 35 SDH a také 11 praporečníků s prapory. Je to největší setkání hasičů na jižní Moravě. Zaslouženě má statut krajské pouti Jihomoravského kraje. Konala se pod záštitou hejtmána Mgr. Jana Grolicha. Závěr průvodu tvořilo 36 hasičských vozidel. Za doprovodu zvonů vstoupila četa praporečníků společně se zástupci sborů do chrámu, kde byla sloužena mše za živé a zemřelé hasiče. Hlavním celebrantem byl R. D. Pavel Rostislav Novotný, O. Praem., pověřený duchovní a pastorační službou uniformovaných složek IZS ČR v rámci brněnské diecéze.

Po bohoslužbě následoval na náměstí program s ukázkami zásahů historické i moderní hasičské techniky. Nejprve taneční skupina VO CO GOU z Letovic předvedla ukázkou mažoretek. Potom proběhlo žehnání dvou vozidel. A to vozidla SDH Kanice – cisternová automobilová stříkačka CAS 30-9000-540 v provedení S3VH na podvozku Tatra Force 6x6. A druhé vozidlo byla koněspřežná stříkačka SDH Křtiny rok výroby 1879 výrobce Heinrich Kurtz – Stuttgart. Následovaly zdravotní hosté. Pro diváky byla připravena ukáзка zásahu na hořící domeček za pomoci členů SDH Kanice v historických uniformách s použitím opravené koněspřežní stříkačky SDH Kanice vyrobené roku 1892. Své umění předvedli mladí hasiči z SDH Březina a SDH Kanice v disciplíně štafeta dvojic. S ukázkou své činnosti vystoupili hasiči z SDH Kanice, kteří provedli zásah různými druhy hasičích přístrojů a pochlubili se různými druhy proudů vody, které mají k dispozici ve svém novém vozidle. V prostoru před ambity se nacházela výstavka historické techniky.

O pitný režim, včetně naplnění žaludků účastníků pouti, se kromě místních restaurací starali hasiči z SDH Bukovina se svým gulášem z polní kuchyně či masem z grilu. Cigárka z udírny u restaurace U Farlíků, ve které bylo hlavní zázemí hladových a žíznivých účastníků pouti, chutnala výborně. První pomoc zajišťovali hasiči z SDH Babice nad Svitavou. Odpolední program ukončila unikátní zvonohra s 33 zvony, největší v Evropě a pozvání na již 24. hasičskou pout', opět tradičně v poslední dubnovou neděli, tedy 25. dubna 2027. Organizaci celé slavnosti zajišťovali Farnost Křtiny, Městys Křtiny, SDH Křtiny, SDH Bukovina, SDH Habrůvka SDH Březina a SDH Babice nad Svitavou. Dík patří všem organizátorům této slavnosti.

Petr Matuška

Hasičská poutní mše

*Tohle se vám stane,
když budete hasit olej vodou!*

140 roků SDH Křtiny

Dne 13. června 2026 jsme uspořádali slavnostní setkání u hasičské zbrojnice ke 140. výročí založení SDH Křtiny. Sešli jsme se se členy okolních hasičských sborů z okrsku Křtiny.

Také nás navštívili: 1. náměstek OSH Blansko Ing. Zdeněk Kakáč, náměstkyně OSH Blansko Laura Novotná a starosta městyse František Novotný.

Při této příležitosti obdržel náš sbor Čestné uznání od Krajského

sdružení hasičů Jihomoravského kraje a také stuhu na prapor od KSH Jihomoravského kraje u příležitosti vzniku Sboru dobrovolných hasičů.

Bylo připraveno občerstvení, výstavka historických předmětů, promítání fotografií a možnost vyzkoušet si hašení naší koněspřežnou stříkačkou z roku 1879.

Petr Matuška

Jetřichovice 2026

Stalo se už tradicí, že STP Křtiny na přelomu dubna a května pořádá pro své členy pobytový zájezd. Tentokrát jsme strávili týden v Českém Švýcarsku.

Vyjeli jsme autobusem ze Křtin brzo ráno 25. dubna. První větší zastávka patřila letnímu sídlu prezidentů Lány. Zámek jsme si bohužel prohlédnout nemohli, ale prošli jsme si zahradu a prohlédli skleník a kostel. Někteří poseděli ve stínu jezírka, jiní přestávku využili k obědu. Pozdě odpoledne jsme pak dojeli na místo pobytu, do hotelu Bellevue v Jetřichovicích. Všichni byli nadšení z krásné přírody okolo hotelu. A hned na první večer nám hotel připravil překvapení v podobě živé hudby a možnosti zatančit si. A část účastníků tu možnost využila.

Druhý den ráno po snídani jsme odjeli do Ústí nad Labem-Vaňova, kde jsme se nalodili na loď Porta Bohemica. Cesta do Litoměřic trvala asi dva a půl hodiny, ale stála za to. Nádherná okolní příroda, zajímavé projíždění přes zdymadla, hezké slunečné počasí, zajištěný oběd na lodi. V Litoměřicích jsme měli 2 hodiny na prohlídku středu města. A pak zpět lodí do Ústí nad Labem a autobusem na večeri do hotelu. Byl to krásně prožitý den a snad všichni byli spokojení.

Původní plán byl, že alespoň jeden den strávíme prohlídkou Ústí a Děčína. Nakonec jsme se po poradě rozhodli, že okolí hotelu nabízí tolik míst pro navštívení, že by byla škoda toho nevyužít. Města jsme vynechali a dva dny jsme zůstali v Jetřichovicích. Každý zvažil svoje síly a zdravotní možnosti a zvolil menší či větší, náročnou či pohodovější vycházku do okolí. Někteří si část pochodu zkrátili místní dopravou, například do Vysoké Lípy. A tak alespoň výčet toho, co naši členové za dva dny všechno zvládli: vylezli na Mariinu vyhlídku, Vilemininu stěnu, Rudolfův kámen, Malou Pravčickou bránu, na skalní hrady Šaunštejn i Falkenštejn a prošli se údolím Kamenice k Dolskému mlýnu. A to všechno v dost těžkém terénu. Při výstupech se používaly i žebříky.

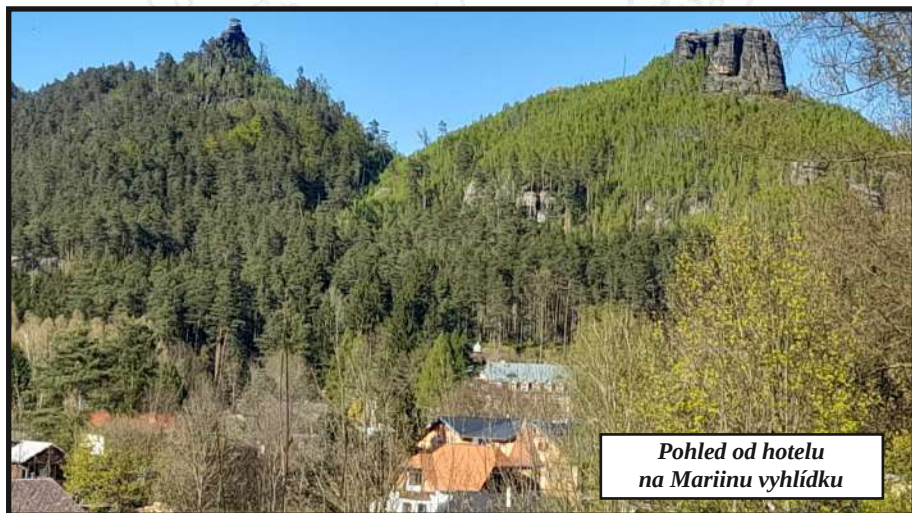
Předposlední den jsme pak už opět použili náš autobus na cestu do Hřenska. Postupně jsme na dvou místech vysadili část, která se chtěla projet na lodičkách v soutěsce a část, která měla namířeno na Pravčickou bránu. Nakonec jsme se všichni, kromě několika nadšenců, kteří šli pěšky až do hotelu, sešli v Hřensku, odkud nás autobus odvezl zpět do Jetřichovic.

Ráno 30. dubna po snídani jsme se rozloučili s hotelem a vydali se na cestu domů. Během ní nás čekalo ještě zastavení v Mělníku.

Podívali jsme se na soutok Labe a Vltavy, prošli střed města a poobědvali. Zpáteční cestu nám pak trochu zkomplikovaly kolony kolem Prahy a před Brnem.

Shrnutí na závěr. Jelo nás 51, věk účastníků od 61 do 85 let. Byl to namáhavý, ale krásný týden. Počasí opět stálo na naší straně. Bylo slunečno, sice trochu chladněji, ale to je na pěších túrách spíše výhoda. A nikdy jsme nezmokli. Užili si to určitě všichni a někteří překonali i sami sebe.

Marie Kleskeňová

Plavba na lodi.

Sestup s Malé Pravčické brány.

Pod Šaunštajnem.

Odpočinek u Dolského mlýna.

Litoměřický přístav.

Odjezd z hotelu.

Za krásami Lužických hor

I letos někteří z nás zatoužili vyrazit na „obecní výlet“. Po loňském úspěchu byl opět naplánován třídní model. Podhůří Lužických hor je přece jen docela vzdálené a tři dny jsou zkrátka víc než dva, takže nabídka krásných míst mohla být o to pestřejší.

Optimálním se ukázal termín 8.–10. května, kdy jsme využili pátečního svátku a celá akce se odehrála během prodlouženého víkendu.

Naším tradičním průvodcem byl pan Dr. Pros z boskovického gymnázia, kterému opět patří velký dík.

Náš výlet se mohl jmenovat také „navlékání korálků“. Proč? Protože při toulání touto tradiční sklářskou lokalitou jsme jako skleněné korálky sbírali a na nit našich myslí navlékali jedno duhové místo za druhým.

Pan řidič Šustek opět skvěle zvládl nástrahy silniční sítě, a proto se rychlým střihem můžeme přenést hned do prvního z našich cílů.

Co se nám vybaví, když se řeknou Doksy? Jako první mi naskočí Máchovo jezero a za ním se tyčící silueta majestátního Bezdězu. Vzápětí se však ze vzpomínek vynoří Myšpulín, Bobík, Fifinka a Pind'a – postavičky z legendárního komiksu našeho dětství, Čtyřlístku. A právě Muzeum Čtyřlístku na místním zámku bylo naším prvním cílem.

Expozice uchvátila nejen nás, kteří jsme s příběhy kreslených hrdinů vyrůstali, ale i ty, kteří byli v době vydání prvního čísla již dospělí a tyto příběhy provázely jejich děti. S radostí jsme si prohlíželi exponáty i kouzelné velkoformátové kulisy pana Němečka. Povezili jsme se v autíčku, obdivovali Fifinčinu kuchyni a prozkoumali vesmír, mořské hlubiny i strašidelný les.

Cestou nám už vyhládlo, a protože se blížil čas oběda a do cesty se nám postavila Česká Lípa, následovala osvětově-gastronomická přestávka. Česká Lípa je město s bohatou a bouřlivou historií, sahající až do 10. století, kdy na tomto místě stála rybářská osada, později vodní hrad, kolem něhož se rozrostlo město. I přes pozdější rozvoj průmyslu zůstalo zachováno historické jádro, které nelze minout bez povšimnutí. Osvětová i gastronomická část přestávky se vydařila a my jsme mohli směle vyrazit k dalšímu cíli.

Zámek Zákupy okouzlí svou rokokovou podobou, krásným parkem s barokními balustrádami a historií bohatou na zajímavé příběhy. Naše návštěva se odehrála nejen v duchu osvětovém, ale také sportovním. Právě 8. května se v Zákupích konal Český pohár v orientačním běhu. Jeho trasa vedla i skrz nádvoří, park a okolí zámku, takže jsme jako diváci mohli pozorovat v akci orientační běžce všech věkových kategorií.

Naším dvounočním domovem se stal Grandhotel Nový Bor. A aby den ubíhal v pěkně nastaveném, pravidelném rytmu, zakončili jsme ho podvečerní gastronomickou procházkou po místních občerstvovacích stanicích.

V sobotu ráno jsme se po bohaté snídani vydali ke skalnímu hradu Sloup v Čechách. Sloup se nedá popsat, ten se musí zažít. Kdo tam nebyl, má co napravovat, ale nemusí smutnit. Každoročně ho může navštívit alespoň prostřednictvím pohádky S čerty nejsou žerty, která se zde a v okolí natáčela.

Navštívili jsme kraj skal a sklářů, nemohli jsme tedy vynechat Sklářské muzeum v Novém Boru, které určitě stojí za prohlídku.

K nejznámějším skalám v okolí patří Panská skála. Ano, jsou to přesně ty kamenné varhany, za kterými se před pronásledovateli schovávala Pyšná princezna Krasomila a král Miroslav.

Po tomto „sportovním“ výkonu byl čas na trochu duchovna, které nám poskytla Česká Kamenice a prohlídka jejích pamětihodností. Ve městě je množství historických domů, jež jsou typickými zástupci architektury této oblasti. Nás však nejvíce zajímal skleněný orloj umístěný na jednom z místních stavení a poutní kaple Narození Panny Marie. V ambitu kaple se nachází rozcestník k významným mariánským poutním místům, díky kterému víme, že z Kamenice k nám (nebo od nás do Kamenice) je to přesně 272 km a poutníkoví by cesta trvala 56 hodin.

Blížil se večer, a protože v Boru mají Born (pivovar a pivovarskou hospodu), nebylo nutné program nijak složitě plánovat.

V neděli se sice nedělá, ale my jsme nezaháleli. Dopoledne jsme věnovali návštěvě hradu a zámku Lemberk. V bufetu na nádvoří jsme se dozvěděli, že je po Housce druhým nejstrašidelnějším hradem v Čechách, a vyslechli si několik historek, které toto tvrzení dokazují. Lokalita je ve velké oblibě u filmařů – natáčelo se zde několik pohádek, filmů i seriálů, například Tajemství staré bambítky nebo Poslední aristokratka. Jen životopisné drama o nejslavnější obyvatelce, svaté Zdislavě z Lemberka, s názvem V erbu lvíce, se tu paradoxně moc netočilo. Původní hrad totiž prošel mnohými přestavbami, až se stal barokním zámkem, a ve filmu ho proto zastoupil náš blízký soused Nový Hrad.

Opět bylo nutné uspokojit i žaludek. Oběd v motorestu Lvová, zakončený sladkou tečkou v podobě místní zmrzliny, neměl chybu.

Posledním korálkem do našeho náhrdelníku byla bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí. Navštívili jsme kryptu, kde odpočívají ostatky sv. Zdislavy, a viděli jsme i skleněný relikvíář. Nejspíš jsme byli jednou z posledních větších skupin, která mohla lebku sv. Zdislavy spatřit tak, jak v lodi kostela odpočívala více než sto let – tedy před krádeží, ke které došlo o pouhé dva dny později. Věci budoucí nám však zůstaly skryty a my jsme si plnými doušky užívali genia loci tohoto krásného místa.

A jako ve filmu: střih a naše skupina se plná zážitků rozchází nedělním podvečerem ke svým domovům.

THE END — V příštím díle uvidíte: ...

„Doufám, že **uvidíme** a že nás to bude opět bavit.“

Anita Ruby

*Hromadné foto účastníků výpravy v České Kamenici.
Velitel výpravy, dr. Pros, stojí úplně vlevo.*

*V Muzeu Čtyřlístku zaručeně omládnete.
(Ověřeno návštěvníky.)*

*Pro krále Miroslava a princeznu Krasomilu ideální úkryt před pronásledovateli.
Nás nikdo nepronásledoval, tak jsme se jen tak kochali.*

Kamenický skleněný orloj, umístěný ve štítě nenápadné budovy, působí poněkud přízračně.

Pohádkový Lemberk láká turisty i filmaře.

Hrad Sloup stojí hned na několika pískovcových sloupích a láká všechny.

Také průvodce potřebuje občas dobít baterky. Ideálně vychlazenou desítkou.

Kvalitní program, napěchovaný zážitky, dává naději, že tradice obecních zájezdů nepomine ani v příštím volebním období.

Skautská činnost v jarních měsících

S příchodem jara se většina činnosti křtinských skautů opět přesunula z kluboven do přírody a okolí Křtin. Jarní období bylo tradičně bohaté na schůzky, výpravy i společné akce, které přinesly dětem a mladým lidem řadu nových zážitků.

Největší březnovou akcí bylo celostřediskové setkání „Vítání jara“. Hlavní částí programu byl závod dětských hlídek, který testoval základní „skautské i neskautské“ dovednosti. Kromě křtinských skautů a skautek se závodu zúčastnily i skupiny z Jedovnic. Doplnkový program pak obsahoval různorodé aktivity připravené jednotlivými oddíly a též něco dobrého k snědku.

Duben se nesl ve znamení příprav na velikonoční svátky a připomínky svátku svatého Jiří, patrona skautů. Skauti si během prodloužené schůzky tradičně pletli pomlázky. V jednotlivých oddílech se program věnoval poznávání přírody, ekologii, orientaci v terénu a dobrým skutkům. Děti se podílely na úklidu okolí, velká vlčata společně se světluškami čistila místní potok a další oddíly sbíraly odpadky v okolní krajině.

Významnou událostí jara byla tradiční výprava na mohyly Ivančena v Beskydech, která se uskutečnila na konci dubna. Téměř třicet účastníků všech generací se zúčastnilo tohoto celostátního setkání skautů u mohyly připomínající skauty odbojáře popravené během druhé světové války. Výprava byla nejen připomínkou důležitých historických událostí, ale také příležitostí k setkání s přáteli z dalších skautských středisek a k posílení mezigeneračních vztahů mezi současnými i bývalými členy.

V jarních měsících se křtinští skauti a skautky zapojili také do řady soutěží a výprav. Vlčata a světlušky reprezentovaly středisko na závodech v Tišnově, starší děti absolvovaly tematické expedice do okolí Moravského krasu a Blanska a skautky podnikly několikadenní výpravu inspirovanou kulturou Japonska a Finska.

Vedle pravidelné práce s dětmi pokračovaly i přípravy na letní tábor. Během pracovní akce „Ohol si svou kládu“ se skauti podíleli na výrobě táborové tyčoviny a na dalších potřebných přípravách. Do organizace a zajištění činnosti se tradičně zapojují desítky dobrovolníků, vedoucích, rádců i rodičů, bez jejichž ochoty a obětavosti by rozsáhlý program střediska nebylo možné uskutečnit.

Zbyněk Drápela mladší a Vítězslav Hložánek

Brigáda - výroba tyčoviny na teepee.

Vítání jara.

Mezioddílová výprava.

ZVAS

Ivančena 2026.

Stojí Matička na svém místě?

Obecní úřad se připravuje na opravu mariánské sochy pod hřbitovem. To je skvělá příležitost, věnovat jí trochu pozornosti. O barokní soše Panny Marie Prostějovské, stojící na vysokém podstavci, jsme ve Zpravodaji psali už v prvním čísle ročníku 2022. Tehdy jsme si všimli hlavně proměnného počtu cherubínů u jejích nohou. Dnes si všimneme jiného detailu.

Socha je evidována od roku 1958 Národním památkovým ústavem (NPÚ) jako kulturní památka číslo 1000130837 a traduje se o ní, že ji ve třicátých letech 18. století darovali Křtinám prostějovští poutníci. Evidenční list památky uvádí jako čas vzniku sochy druhou čtvrtinu osmnáctého století. To tradovaným informacím odpovídá. V té době rostla ve Křtinách teprve hrubá stavba nynějšího kostela a Křtiny byly jedno obrovské staveniště. Nový hřbitov byl na dnešním místě založen krátce předtím a tak se přímo nabízelo ozdobit jeho okolí nějakou sochou. Zdá se tedy, že vznikla na popud prostějovských poutníků, kteří odedávna k Panně Marii Křtinské putovali a možná si chtěli na okraji rozlehlého staveniště vytvořit pietní místo, kde by mohli spočinout, bez nutnosti prodírat se hromadami cihel, prken a kamení v centru obce.

Původně bylo v evidenčním listu památky napsáno, že autorem sochy je významný brněnský sochař Ondřej Schweigl (1735-1812), který se podílel i na výzdobě křtinského kostela. Tato informace byla však později z dobrých důvodů zrušena: na konci druhé čtvrtiny 18. století, do níž je vznik sochy datován, bylo Schweiglovi teprve 15 let, takže jejím autorem být nemohl. Na podstavci je znak města Prostějova a tři nápisy: „*Zdravas Maria milosti plná buď nám vždy nakloněna*“, a pod tím podpisy: „*Kněžstvo města Prostějova*“ a „*Arch. J. Beneš Prostějov*“. Ondřej Schweigl autorem sochy nejspíš není (leďa, že by socha byla mladší, než se míní), avšak ani onen J. Beneš, podepsaný na podstavci, určitě není autorem sochy. Pokusme se zrekonstruovat jednu peripetii z její nedávné historie:

Výše zmíněné nápisy, jimiž se Prostějovští k soše znovu přihlásili, nejsou původní. S jistotou lze říci, že všechny tři nápisy (psané novodobým písmem a česky), vznikly až v prvních desetiletích dvacátého století. NPÚ totiž k soše shromáždil také několik fotografií, z nichž tři nejzajímavější jsou shodně datovány rokem 1938 a prozrazují, že v době jejich pořízení došlo k důležité změně.

Na první fotografii je socha se zřetelně opotřebovaným soklem, zatímco na druhé září sokl bělostnou novotou. Třetí fotografie zachytila rozebraný zbytek původního podstavce. Fotografie tak zaznamenaly proces náhrady původního podstavce sochy novým. A to nákladem prostějovské fary, jak hlásají nápisy. Přitom původní podstavec byl rovněž opatřen znakem Prostějova, což podporuje tradici o prostějovském původu sochy.

Trojice fotografií, označených rokem 1938 (horní dvě Vladimír Dufek).

Vzhledem k vývoji olistění okolních stromů na fotografiích lze předpokládat, že operace proběhla v podzimních měsících roku 1938.

Moje pátrání po onom architektu Benešovi vyloučilo, že by J. Beneš z Prostějova mohl být autorem sochy. V osmnáctém století totiž v Prostějově žádní Benešové nežili. První Beneš se tam objevil teprve v roce 1839, kdy už socha stála ve Křtinách zhruba sto let. A teprve počátkem dvacátého století je v Prostějově doložen kameník **Julián Beneš** (nar. 1878). Ten ovšem v květnu 1929 náhle zemřel na zápal plic. Proto podpis na soklu nemůže být jeho. Benešovu dílnu však zdědil jeho syn Julius, který se stal sochařem a stavitelem. V roce 1936 se **Julius Beneš** oženil s dcerou svého stavitelského kolegy Aloise Nedělníka a o dva roky později zřejmě získal zakázku na výrobu repliky soklu mariánské sochy ve Křtinách. Zakázku mu pravděpodobně zadala farnost Povýšení svatého Kříže v Prostějově. Kameníci Benešové žili v západní části Prostějova, směrem k Plumlovu. Ostatně kamenická dílna je na Plumlovské ulici dodnes.

Nový sokl však nezářil novotou dlouho. Na konci druhé světové války byl zasažen několika střepinami, jejichž stopy jsou na něm patrné dodnes. Panna Maria Prostějovská tak dnes stojí na soklu od Julia Beneše, který jej vytvořil pravděpodobně v onom roce 1938 v Prostějově.

To však není všechno. Připomeňme si ještě jednu pohlednici. Zveřejnil ji před čtvrtstoletím Ing. Miroslav Drápela ve své publikaci „*Křtiny ... na pohlednicích*“ a my jsme ji přetiskli už v minulém článku o Matičce. Pohlednice byla odeslána 13. července 1902.

Porovnáme-li pohlednici s dnešním stavem, musí nás napadnout otázka: jak je možné, že původní schodiště, zachycené na pohlednici, bylo o polovinu kratší, než to dnešní? Dosáhlo by přece jen do poloviny svahu pod Matičkou, což by bylo velmi nezvyklé řešení.

Možné vysvětlení: socha mohla původně stát o několik metrů blíže k hřbitovní zdi, zhruba v místě dnešního parkoviště. Tam nebyl svah tak vysoký, takže poloviční schodiště stačilo. A teprve někdy po roce 1902 byla přesunuta na dnešní místo, což si vyžádalo schody dvojnásobné délky. Logicky se nabízí, že se tak mohlo stát v roce 1938, při výměně soklu: vybudovali nový sokl na novém místě a sochu na něj pak přesunuli. Avšak srovnání fotografií z roku 1938 to neprokazuje a ani jiné fotografie nám nepomohou, protože tvar schodiště před rokem 1938 zaznamenala jen výše uvedená pohlednice z roku 1902. Leda snad nějaký pamětník?

Petr Švenda, kronikář

Silný ročník

Naše několikadilné povídání o konci druhé světové války přineslo v předchozích číslech zpravodaje celou řadu informací o průběhu osvobozovacích bojů ve Křtinách a o jejich obětech. V reakci na naše články přišla do redakce jemná, leč oprávněná výtku paní Anny Kotenové, která nabídla jiný, optimističtější pohled na dění přelomového roku 1945. Rádi se s vámi o její pohled na rok, kdy se narodila, podělíme. Její stručné poznámky se pokusíme převyprávět.

Rok 1945 byl nejen ve znamení bojů a úmrtí křtinských občanů. Přimo ve dnech, kdy jedni za leteckých útoků umírali, druzí přicházeli na svět. Ve Křtinách a okolí se v těch dnech připravovalo k porodu několik maminek, které řešily těžkou otázku: kam se před frontou ukrýt? Kvůli bombardování se bály zůstat doma, jenže родit v jeskyni, mezi desítkami uprchlíků, také nebyla lákavá vyhlídka. Pomocnou ruku jim podala správčová křtinského Zámku, paní Marie Tomášková. Za války sloužil Zámek jako ubytovna pro německé dívky a měl proto k dispozici dobré ubytovací zázemí, zbytky zásob po Němcích a pro nejhorší situace i pevný sklep.

A tak se v posledních dnech války na Zámku v provizorních podmínkách narodilo pět dětí, z toho dokonce jedna dvojčata:

Anna Kalová ze Křtin, **František** a **Ladislav Ševčíkovi** z Habrůvky, **Anna Kocmanová** (autorka našeho povídání) a **Alena Trávníčková** z Březiny. Narození dvojčat dne 5. května přímo na frontové linii bylo přitom tak mimořádnou událostí, že o několik let později je sám prezident republiky pozval k audienci na Pražský hrad.

Paní Marie Tomášková, rozená Srncová z Proseče, se v roce 1916 provdala za Jakuba Tomáška z Pozořic, panského zahradníka na Zámku, který však již o čtyři roky později zemřel. Ona, s jedinou dcerou Marií, zůstala na Zámku jako správčová a v kritických dnech války pomohla všem těmto frontovým dětem na svět. Po válce odešla na Slovensko, ale od roku 1967 leží, spolu s manželem, ve Křtinách na hřbitově.

Už jen tušení, že konec války je na spadnutí, vzbuzovalo v obyvatelích Protektorátu novou chuť do života. Není proto překvapivé, že se během prvního roku po válce narodilo zřetelně více dětí, než předtím. Když pak – v roce 1951 – tyto děti dorostly do školních lavic, dostaly ve Křtinách ještě jednu posilu: firma Adast Adamov vybudovala ve Křtinách Kolonku, první a zároveň poslední křtinský obytný satelit o 21 domcích, do nichž se v tom roce nastěhovaly mladé rodiny adamovských zaměstnanců se spoustou dětí.

A tak třídní učitelka Anna Rumpelová, která sama přišla při náletu tragicky o syna, přivítala toho roku do první třídy sedmnáct křtinských dětí: Josef Bílý, Josef Cvilink, Anna Kalová, Pavel Klemsa, Anna Kocmanová, Pavel Kovář, Eva Krejčířová, Anna Neužilová, Emil Pásek, Jana Žaludková a s nimi z Kolonky: Helena Hédlová, Jarka Maňoušková, Milan Odehnal, Marie Petýrková, Karel Skácel, Magda Teplá a Vlasta Vyskočilová.

Nikdo z nich válku nepamatuje. Své životy prožili a mnozí dodnes – už 81 let – prožívají v míru. Máme-li tedy téma konce války uzavřít nějak optimisticky, je právě tohle krátké vyprávění pro ten účel ideální.

Podle vzpomínek paní Anny Kotenové, rozené Kocmanové

upravila redakce.

Haló, haló, koček vůbec není málo

Vzpomínáte si na scénu z Macha a Šebestové, ve které kouzelné sluchátko přičarovalo milion koček? Dnes bychom spíš potřebovali jejich počet snížit. Kočky jsou v České republice trvale přemnožené a situace se vlivem mírných zim zhoršuje. Podle statistik žije v naší republice kolem 60 000 koček bez trvalého domova. Útulky přijmou každý rok kolem 35 000 nových koťat a to jsou ta šťastnější. Většina z každoročně narozených nechtěných koťat živoří na ulici, toulají se po městech, přežívají v chatových osadách nebo na periferiích měst. Živí se odpadky z popelnic a často hynou na nemoci, které také roznáší, umírají hladu nebo pod koly aut. Populaci těchto bezprizorních koček netvoří většinou potomci toulavých koček, ale koček, které někomu patří. Jsou to zvířata, která byla rozdaná takzvaně „do dobrých rukou“ a nebo se jich jejich majitelé zbavili tím, že je někde vyhodili. Jediná humánní cesta, jak snížit počet nechtěných koťat, je kastrace koček a kocourů. Kolem tohoto zákroku panuje spousta otázek, polopravd a mýtů. V tomto článku si je vysvětlíme a uvedeme na pravou míru:

Kastrace místo topení koťat

Bohužel i tohle se děje ve 21. století. Proto je lepší jednorázově vykastrovat kočku než celý život topit koťata. Topení a jiné usmrcování koťat je porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání 249/1992 Sb. Hrozí za ně vězení až na 2 roky. Jako porušení tohoto zákona je vnímáno i opuštění zvířete za účelem se ho zbavit. Takže například vyhodit koťata v krabici na pole nebo je hodit přes plot jiným lidem do zahrady.

Kastrace je prevencí před nemocemi

Včasná kastrace funguje jako prevence před onkologickými nemocemi jak u koček, tak u kocourů. Kastrovaná kočka žije déle, protože její tělo není vyčerpáváno neustálými porody. Není pravda, že kočka musí mít alespoň jednou za život koťata. Proč dál množit další kočky, když jsou jich plné útulky? Toužíte po koťátku? Vezměte si jedno z útulku. Koček i koťat mají opravdu široký výběr. Každé Vámi vyprodukované kotě ubírá šanci na získání domova kotěti z útulku nebo z ulice.

Kastrace se týká i kocourů

Věděli jste, že každý kocour se za sezonu může stát otcem až 40ti koťat? Majitelé kastrovaných kocourů si pochvalují, že jejich kocour neznačkuje, nepere se a drží se doma, kde chytá myši. Snižuje se tak riziko, že ho na jeho cestě za milostnými zálety srazí auto.

Koťata nerozdáte

Myslíte si, že koťátka vždycky rozdáte? Inzertní portály jsou plné inzerátů nabízejících „vymazlená roztomilá koťátka“. Proč by měl být zájem právě o ta Vaše? Kastrací kočky si ušetříte každoroční nervy s hledáním domovů pro nově narozená koťata. Navíc nikdy nemůžete zajistit, že ruce, do kterých je vydáte, budou opravdu „dobré“. Podle statistik útulků každé druhé rozdané kotě končí na ulici. Nebo je Vám to jedno, jaký život bude mít kotě Vaší kočky? Kastrace je rychlá a bezpečná. Mladé zdravé zvíře druhý den po zákroku o ničem neví a za pár dní se zotaví. Kastrace vyjde levněji než náklady na další vrh koťat.

Zastavme společně utrpení koček, protože to, jak se ke zvířatům chováme, je i naše vizitka. Řekněme „dost“ hloupým výmluvám a předpotopným povídačkám o tom, že kastrace je proti přírodě. Kočka je kočka domácí, ne kočka divoká. Chovejme se zodpovědně vůči našim kočkám i vůči lidem kolem nás. Nikdo nechce nacházet zbídačelá koťata kolem popelnic. Nikdo nechce mít cizí kočky v zahradě. Nebo jejich hovínka v dětském pískovišti. Kastrace je řešení i jediná udržitelná cesta. Pojďme se společně touto cestou vydat.

Irena Balcarová

Pozn. red.: Článek přišel na obec s žádostí o zveřejnění. Vyjadřuje se k problému, který trápí i nás. Proto jsme se jej rozhodli do Zpravodaje zařadit.

A ještě obrazová vzpomínka na letošní Křtinský nočníček.

Vyfotit účastníky na trase není snadné. V noci je totiž tma.

Nabízíme proto alespoň tyto dvě fotografie ze startu, těsně před setměním.

Kterak Ochozští platili křtinské faře

aneb: už jste někdy pili ochozské pivo?

„My, Kněz Benedikt Waltenberger Opat Kláštera Zábrdovského, (...) známo činíme tímto listem obecně přede všemi kdež koliv čten a nebo čteci slyšán bude ...“.

Těmito květnatými slovy začíná obsáhlý, česky psaný list, podepsaný zábrdovickým opatem Benediktem v den Svatého Jiří (24. dubna) roku 1611. Reaguje na předchozí poníženou supliku, jíž se ochozští poddaní snažili udržet starobylé právo obdělávat několik panských rolí a luk v okolí dědiny. Ochoz patřila v té době spolu s Křtinami a spoustou dalších dědin do majetku panství zábrdovického. Museli proto vyjednávat s panstvím, tedy klášterem.

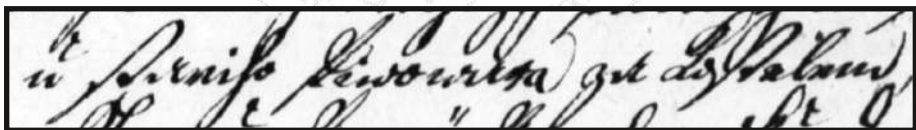
Opat v listině vyjádřil ochozským poddaným blahosklonnou přízeň a s odkazem na staré záznamy v křtinských farních spisech jejich prosbě velkoryse vyhověl. Nikoli ovšem zadarmo.

Co jim účtoval předtím, to se už asi nedovíme. V roce 1645 staré farní spisy pravděpodobně shořely na Novém hradě po jeho dobytí Švédy. Naše listina konstatuje, že pozemky odpradávná náleží ochozskému kostelu Svatého Václava (navzdory faktu, že ten byl vybudován o pouhých pět let dříve). Tamní kostel navíc neměl v 17. století vlastní faru a byl proto součástí záduší křtinského. Nájem z polí plynul proto do křtinské farní kasy.

Nové nájemní podmínky jsou v listině popsány takto: „Kdožkoli dotčené role osívati bude, každou třetí kopu snopů jakéhokoli obilí, které naseje, odevzdá na určené místo, z luk pak plat určitej jakž v rejstrách kostelních zapsáno jest“.

Listina pamatovala i na situaci, že by nájemce omrzelo panské pole osévati: „kdyby pak takové role užívati a takového platu z nich dávati nechtěl ...“, pak stejně zaplatí klášteru nebo křtinskému faráři každoročně alespoň šestadvacet zlatých. A z luhu pod kostelem bude o Svatém Martině platit dva rejnské a dvacet bílých grošů do klášterní kasy.

Jednání se týkalo tří polí a pěti luk. A z nich hned to první pole překvapuje umístěním „u stariho Piwowara za Kostelem“:

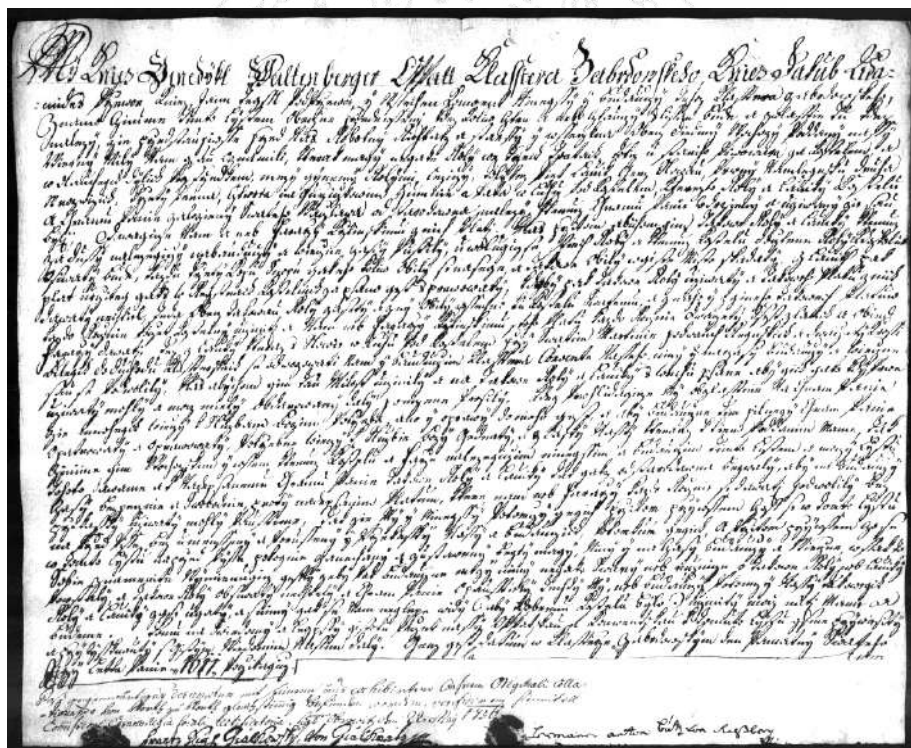
Zdá se tedy, že kdysi dávno, nejspíše v 16. století, měli v Ochozi opravdový pivovar. V době sepsání listiny byl již patrně mimo provoz, na rozdíl od křtinského, který naopak vznikl nejméně sto let po listině. A tak si mohu s klidným svědomím odpovědět na úvodní řečnickou otázku sám: ochozské pivo již nejméně čtyři staletí nikdo nepil. Přesto se tam nejspíš kdysi vařilo.

Originál listiny zřejmě již neexistuje, avšak v druhé knize rektifikačních akt z let 1667-1768 se dochoval její úřední opis, připojený k protokolu o inventuře klášterního majetku z roku 1756.

A František Zikmund Žalkovský ze Žalkovic k němu ještě doplnil německy psanou poznámku, z níž vyplývá, že Ochozští úmluvu dodržovali a předepsané nájemné do křtinské farní kasy celou dobu poctivě platili. Nejspíš až do zrušení Zábřdovického kláštera císařem Josefem II. v roce 1783. O dva roky později (1785) byla při kostele Svatého Václava v Ochozi zřízena samostatná farnost a nastala nová doba.

Ani pro křtinskou faru nebyly platby z Ochoze zadarmo. Musela totiž na oplátku zajišťovat duchovní služby a provoz ochozského kostela pro tamní a ubecké obyvatelstvo, včetně mlýnů pod Hádkem. V době podpisu listiny řešila navíc křtinská fara děsivou katastrofu: pouhé čtyři dny před podpisem smlouvy, 20. dubna 1611, vypukl o půlnoci ve farním dvoře ve Křtinách obrovský požár, který zlikvidoval téměř celé středověké Křtiny. Nové centrum Křtin vzniklo pak před dnešním kostelem a na opuštěném původním místě byl o dvě a půl staletí později vybudován zámecký park.

Petr Švenda, kronikář

Jenž jest dátum v Klášteře Zábřdovským den Památný Svatého Jiří Létha Páně 1611.

Úřední opis dokumentu v knize rektifikačních akt.

(Moravský zemský archiv v Brně; Rektifikační akta (NAD 166, D 2);
sign. pův. 145; ukl. j. II. 145 fascikl; Část 2)

Rozpis zubní pohotovosti

Červenec

4.7. MUDr. Semrádová Danuše, Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
5.7. MUDr. Ševčík Štěpán, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
6.7. MUDr. Ševčík Štěpán, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
11.7. MUDr. Soldmannová Svatava, Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
12.7. MDDr. Stibor Jan, Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
18.7. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
19.7. MDDr. Soukupová Dominika, Letovice, Čápkova 514/2	737 757 792
25.7. MUDr. Stojanov Milan, Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
26.7. MDDr. Suchánková Barbora, Letovice, Masarykovo nám. 162/38	792 325 591

Srpen

1.8. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
2.8. MUDr. Grenarová Marie, Blansko, Vodní 5B	724 081 182
8.8. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
9.8. MDDr. Šméralová Kristýna, Boskovice, Lidická 936/8	731 074 479
15.8. MUDr. Štrajtová Jana, Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
16.8. MUDr. Šumberová Ludmila, Lysice, Komenského 429	516 472 227
22.8. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
23.8. MDDr. Trubáčková Pavlína, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452
29.8. MUDr. Tomášková Barbora, Blansko, Pražská 2394/1b	734 177 800
30.8. MDDr. Veselý Petr, Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591

Září

5.9. MUDr. Ševčík Štěpán, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
6.9. Dr. Babych Viktoriia, Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
12.9. MUDr. Ševčík Štěpán, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
13.9. MDDr. Zachovalová Anna, Boskovice, Lidická 936/8	734 231 260
19.9. MUDr. Beranová Alžběta, Blansko, Gellhornova 9	735 056 656
20.9. MUDr. Bočková Jana, Kunštát, nám. ČSČK 38	516 462 203
26.9. MUDr. Fenyk Vlastimil, Letovice, Tyršova 15	516 474 310
27.9. MUDr. Grenarová Marie, Blansko, Vodní 5B	724 081 182
28.9. Dr. Giryeva Halyna, Boskovice, Lidická 8	734 231 261

Říjen

3.10. MUDr. Ševčíková Radomíra, Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
4.10. MDDr. Hájková Barbora, Blansko, Gellhornova 9	725 332 967
10.10. MUDr. Hanáková Jitka, Blansko, Pražská 2394/1b	516 418 788
11.10. MUDr. Hošáková Kateřina, Adamov, U Kostela 4	516 446 428
17.10. MUDr. Houdková Radka, Blansko, Pražská 2394/1b	731 144 155
18.10. MDDr. Šméralová Kristýna, Boskovice, Lidická 936/8	731 074 479
24.10. MUDr. Jaklová Eva, Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
25.10. MDDr. Janáč Jiří, Boskovice, Lidická 10	537 021 289
28.10. MUDr. Jílková Stanislava, Rájec, Ol. Blažka 145	516 410 786
31.10. MDDr. Keprtová Dana, Poliklinika Blansko, Sadová 33	721 928 746

Služba je sloužena od 08:00 do 13:00.

Kostelní hodiny

Možná si někteří z vás povšimli, že poslední dobou hodiny na kostele občas vykazovaly drobnou odchylku od přesného času, ať už vpřed, nebo zpět. Na to jsme dříve nebyli zvyklí.

Příčina onoho jevu je prostá: zvyklí jsme na to ve skutečnosti byli. Až do roku 2011 bylo totiž nutno zhruba dvakrát týdně vystoupat 174 schodů do věže a upravit chod stroje podle aktuálního počasí a hlavně teploty. To umožňovalo udržovat přesnost chodu v rozsahu +/- 15 vteřin. Stačilo však jednou vynechat a už z toho bylo půl minuty.

Teprve v roce 2011 jsem se dohodl se svým dlouholetým kolegou a kamarádem Ing. Svatoplukem Rusňákem z Jedovnic, že zkusíme vymyslet automat na korekci chodu hodin. Psal jsem o tom ve Zpravodaji 2017. Zařízení, vyrobené ze starého magnetofonu, zajišťovalo přesný chod stroje celých 13 let. Jenže v roce 2024 vypovědělo službu. A tak mi od té doby nezbylo nic jiného, než zase pravidelně stoupat na věž a upravovat chod stroje ručně, protože elektroniku opravit neumím.

Teprve v dubnu letošního roku jsem Svat'u Rusňáka po dlouhé době opět potkal a on se mi nabídl, že zařízení opraví. Sehnal nový magnetofon a elektroniku revidoval. A světe div se: od počátku května 2026 už zase nemusím do věže tak často a hodiny přesto šlapou jako hodinky.

A vzhledem k tomu, že záslužnou práci odvedl Svat'a zdarma, nezbyvá mi, než abych mu touto cestou veřejně poděkoval. Nezasloužil se sice přímo o stát, ale o křtinské hodiny určitě ano. Děkuju Svat'ο.

Petr Švenda, věžník

Vzpoura ptáků

Ptáci patří k velmi starobylým obyvatelům naší planety. Nad hlavami svých předků dinosaurů začali prý poletovat již před 160 miliony let. Poletují tedy skoro tisíckrát déle, než my lidé pochodujeme po Zemi. Nelze jim proto upřít jistý nadhled nad naším lidským pinožením, ani popřít jejich vlastnická práva k zeměkouli, kterou zdědili po dinosaurech a kterou si aktuálně přivlastňujeme my.

Ptáci jsou trpěliví. Takových živočichů, kteří pod jejich dohledem na Zemi vznikli a zase vymřeli, viděli už spousty. Existenci lidí považují proto jen za drobnou epizodu, která co nevidět pomine.

Někdy jim však trpělivost přece jen dojde a pak bez skrupulí vyjádří, co si o nás myslí. Třeba husy bernežky velké se v kanadských městech poslední dobou rozhodly, že si vezmou zpátky svou prérii a místo aby odlétly na jih, ve velkých hejnech obsadily městské parky. Lidé jen bezmocně přihlížejí. Běda tomu, kdo by je chtěl nějak omezovat. Mohutní ptáci si dokážou zjednat respekt.

Ale nemusíme jít pro příklad tak daleko. Na křtinské věži sídlily před léty poštolky. A sotva kolem roku 2005 věž opustily, vtrhla do ní hejna holubů a začala ji systematicky devastovat. A dokud se v poslední době poštolky nevrátily, byl náš lidský boj s holubí úderkou marný.

Ovšem nejkurioznější projev ptačího despektu jsem na jaře několik týdnů pozoroval u potoka, za obchodním střediskem. Celkem pravidelně tam stává asi pět automobilů. Nic neobvyklého. Až na to, že k zaparkovaným autům vždy dopoledne přilétl jeden jediný drobný konipásek, maličký ptáček s dlouhým ocáskem, který se rád prohlížel v zrcadle. Usedl na rantl předních dveří prvního auta, chvíli se natřásal před zrcátkem a přitom zanechával na dveřích pod sebou dlouhou bílou šmouhu čehosi tekutého. Poslední kaňku udělal přímo shora na zrcátko a přelétl k zrcátku u spolujezdce, kde celou proceduru zopakoval. Pokračoval druhým autem, třetím, čtvrtým, až do vyčerpání zrcátek. Jeho zásoby bílých šmouh překvapivě vystačily i na to poslední auto. A zítra zas.

Až tedy za nákupním střediskem uvidíte pokaňkaná auta, pak vězte, že přesně tohle si o nás myslí nejen onen konipas, ale s ním i celá příroda.

Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 300 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty doneste na ÚM Křtiny osobně nebo zasilejte na adresu krtinskyzpravodaj@gmail.com. Uzávěrka příštího čísla je **29. října 2026**.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městysu Křtiny. Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda.

Registrováno MK ČR E 20584.